DE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER GENEESKUNST IS DE ORGANISATIE VAN EN VOOR ARTSEN IN NEDERLAND

knmg

Beleid & Advies
Opleiding & Registratie
Medisch Contact & Artsennet

Eerste Kamer der Staten Generaal
Aan de leden van de vaste Commissie voor
Volksgezondheid, Welzijn en Sport / Jeugd
en Gezin (VWS/JG)
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

ONDERWERP
Verwijsindex Risicojongeren (VIR)

UTRECHT
22 december 2009

REFERENTIE
SN / 09-12879

Geachte Commissieleden,

Mede naar aanleiding van de publicatie van de Memorie van Antwoord aan de Eerste Kamer inzake het Wetsvoorstel VIR (Wijziging Wet op de jeugdzorg, *Kamerstukken I*, 2009/10, 31855, nr. D), wil ik graag namens de KNMG het volgende onder uw aandacht brengen.

De KNMG onderkent het belang om risico's die jongeren kunnen belemmeren in een gezonde ontwikkeling naar volwassenheid zoveel mogelijk weg te nemen of te verminderen. Het meldingssysteem VIR vervult daarbij een belangrijke rol. De KNMG meent echter dat de rol van de arts bij de VIR gespecificeerd moet worden, om in de praktijk mogelijke misverstanden over die rol te voorkomen.

In algemene zin adviseert de KNMG aan artsen om terughoudend te zijn met het doen van meldingen aan de VIR. Die terughoudendheid is nodig vanwege het beroepsgeheim van de arts. De groep potentiële 'matchers' van de VIR is groot en lang niet in alle gevallen van een 'match' ('dat-informatie') zal het een arts vrijstaan, vanwege het beroepsgeheim, om inhoudelijke informatie ('wat-informatie') te delen met een andere melder. Als de arts geen informatie mag uitwisselen zodra er een 'match' is, wordt het doel van de melding onhelder. Om die reden adviseert de KNMG aan artsen om een jeugdige slechts bij de VIR te melden als het met het oog op het beroepsgeheim ook mogelijk is om informatie met andere hulpverleners uit te wisselen bij een 'match'. Daarbij onderscheidt de KNMG twee situaties.

1. De KNMG adviseert artsen primair om een melding te doen met toestemming van de jeugdige of diens ouders. Die melding moet in beginsel gebaseerd zijn op een redelijk vermoeden van het bestaan van een daadwerkelijke bedreiging in de ontwikkeling naar volwassenheid, veroorzaakt door gezondheidsrisico's. Hoewel het meldrecht in het wetsvoorstel ruimer is geformuleerd, is de KNMG van mening dat artsen alleen een melding zouden moeten doen die voortkomt vanuit hun expertise. Op risico-indicatoren uit andere leefgebieden kan beter door andere professionals worden gesignaleerd. Omdat er toestemming van de jeugdige of diens ouders is, kan de arts bij een match ook overleggen met een andere hulpverlener. Dit gaat er overigens van uit dat de jeugdige c.q. diens ouders, voordat toestemming wordt verkregen, voldoende is c.q. zijn geïnformeerd over de VIR en de mogelijke gevolgen van een melding. Dit laat onverlet dat de verkregen toestemming voor de arts geen spreekplicht met zich meebrengt, maar dat de arts die toestemming zal betrekken bij zijn afweging om bepaalde informatie al dan niet aan een andere melder te verstrekken. De arts zal bij het maken van die afweging de identiteit van de andere melder waarmee een match is moeten betrekken. Zo is het voorstelbaar dat

KNMG
Mercatorlaan 1200
Postbus 20051
3502 LB Utrecht

TELEFOON
030-2823 274

FAX

EMAIL
s.nauwt@fed.knmg.nl

WEBSITE
www.knmg.nl

REKENINGNUMMER
Bank 43.64.48.969

knmg
Beleid & Advies
Opleiding & Registratie
Medisch Contact & Artsennet

een huisarts bij een match met een melding door een Bureau Jeugdzorg eerder besluit tot informatie uitwisseling dan bij een match met bijvoorbeeld een gemeentelijke kredietbank of de politie.

2. Als er geen toestemming is van de betrokkene of diens wettelijke vertegenwoordiger(s) adviseert de KNMG de arts alleen een melding te doen in die gevallen waarin sprake is van een vermoeden van kindermishandeling en de arts geen andere mogelijkheid ziet voor voldoende afstemming van hulp of verificatie van zijn vermoeden dan door een melding aan de VIR.

Het bovenstaande geldt niet voor artsen JGZ/jeugdartsen. Specifiek voor die groep artsen is er naar de mening van de KNMG meer ruimte om te melden. De KNMG is van mening dat deze groep artsen ook zonder toestemming een jeugdige mag melden voor zover dat voortvloeit uit hun wettelijke taken en verantwoordelijkheden (zoals bedoeld in art. 5, lid 2, onderdeel a, Wet publieke gezondheid en art. 4 Besluit publieke gezondheid). De arts JGZ/jeugdarts dient daarbij naar de mening van de KNMG wel te kunnen motiveren waarom melding zonder toestemming nodig is en waarom geen toestemming kon worden verkregen.

UTRECHT
22 december 2009

REFERENTIE
SN / 08-12879

Tot slot willen wij u wijzen op signalen die wij hebben ontvangen uit de praktijk. Daaruit blijkt dat JGZ-artsen door hun GGD de "opdracht" krijgen om het aantal signaleringen in de Verwijsindex te verhogen. Er wordt mogelijk druk uitgeoefend op artsen om te melden aan de Verwijsindex, bijvoorbeeld door te eisen dat "Op 1 december 2009 moet uw team 40% meer kinderen signaleren ... dan nu." Dat lijkt ons in strijd te zijn met het uitgangspunt van de minister dat "het belang van het succes van de verwijsindex (is) dat dit door het veld wordt gezien als een hulpmiddel en niet als dwangmiddel" (Kamerstukken I, 31 855, 2009/10, nr. D, p. 1).

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Mr. W. P. Rijksen
algemeen directeur